

HYPNOTISØREN

Karen Skovmand

Under navnet Kopernikus blev han hurtigt meget kendt og efterspurgt i By 7, selv om det stod temmelig uklart hvordan og hvorfor han havde erhvervet sig det usædvanlige navn.

Måske skyldtes det den runde form på hans selvbyggede hytte, måske skyldtes det placeringen af områdets husvildeboliger i skødesløse cirkler omkring de ni madhuse, der igen var placeret efter noget der kunne betegnes som en primitiv model af Solsystemet med madhusene som planeter i fastfrosset bevægelse omkring den lokale administrationsbygning, som nogen i en blanding af nostalgi og ironi havde valgt at kalde for Rådhuset.

Måske var det af samme grund man var begyndt at kalde ham Kopernikus eftersom han havde for vane at sidde om aftenen og kigge formålsløst mod nattehimlen. Han vidste det ikke, men navnet passede ham og han beholdt det. Han vidste at det levede sit eget liv, bevægede sig i ujævne baner omkring By 7 og nogle gange endda også By 6 og By 8. Jævnligt vendte navnet tilbage til ham, og han løftede altid venligt hovedet når han hørte det.

”Kopernikus? Er det Kopernikus der bor her?”

”Kopernikus er her. Kom bare ind.”

Og folk kom ind. Først forlegne, som ville de ikke være sig deres ærinde bekendt. Så mistænksomme, når de havde set sig omkring og opdaget at hans lille hytte var lige så fattig som deres egen, at hans evner ikke strakte til at forskønne de støvgrå omgivelser.

Men de færreste gik igen uden at have fremført deres ønske. Og Kopernikus gjorde hvad han kunne for at imødekomme dem.

Han havde fået tømret sig en lille bæk med plads til op til tre. Var der flere, måtte de sidde på gulvet. Selv sad han på en skammel overfor.

Han gav dem tid til at sætte sig, tid til at falde til ro, til at mærke trætheden i kroppen. Før i tiden, da han havde udøvet sit erhverv i en hvidmalet stueøjlighed med stuk i loftet, havde han ofte måttet bede klienterne trave op og ned ad trapperne nogle gange for at fjerne de værste spændinger i musklerne. Nu var det ikke længere nødvendigt, og der var da heller ingen trapper tilbage.

Han småsnakkede altid lidt med folk først. Spurgte til deres alder, deres familie, hvad de havde lavet tidligere, hvordan de havde boet, hvad de havde kunnet lide at spise.

Det fik dem til at slappe af yderligere. Han plejede så gerne at tænde et stearinlys, som han anbragte på en hylde på væggen. Den lille, blafrende flamme plejede at få dem til at forstumme, som måtte de holde øje med at den ikke gik ud. Lidt efter begyndte Kopernikus at tale.

Han talte om det lille lys, om hytten, om støvet, om byen. De besøgende nikkede efterhånden som han bevægede sig rundt om de forskellige emner og lagde sjældent mærke til at hans stemme havde ændret karakter, havde fået et svagt messende tonefald. De lagde heller ikke mærke til at det blev sværere at fokusere på lyset, at deres øjne langsomt faldt i og deres nakker bøjedes.

Kopernikus selv holdt øje med dem. Når det sidste hoved var bøjet foran ham, var tiden kommet til at bevæge sig baglæns, bagud i tiden.

Han talte om hvad der havde været. Tiden, hvor solen stod synlig på himlen og ikke, som nu, kun anedes som en lysplet bag det grå dække der havde erstattet hvad der engang var blå himmel. Tiden, hvor lyset fremlekkede plantevækst og planterne avlede dyr. Tiden, hvor maden smagte af det liv der havde skabt den, og ikke af det sære, kunstige ingenting som avledes i madhusenes boblende gærkar og

spistes i Madhuset af byens beboere på de reglementerede tidspunkter som en hånlig, hæsliig parodi på hvad der engang havde været et glædesfyldt fællesskab.

Kopernikus havde lært ikke at tale for længe om hvad der havde været. Det var for hårdt.

Men han sluttede altid af med de samme ord. Han bad dem mindes de gode måltider de havde haft. Huske dem i detaljer. Den kildrende duft af velstegt kød, den sprøde skorpe på et nybagt brød. Hvis han var blevet bedt om det, tilsatte han også andre fødevarer. En god rødvin, kraftig og blufærdig på samme tid. Et stykke klæbrig chokoladecake med smag af nødder og appelsin og en knasende glasur. Årets første jordbær, netop plukket, solvarmt og fuld af barndommens egen duft.

”Næste gang du spiser, er det dette måltid du får. Nyd det.”

De besøgende vågnede langsomt op. Kopernikus gav dem al den tid de havde brug for. Han vidste det var en svær overgang fra trancen til virkeligheden omkring dem.

Han vidste også at den gave han havde givet dem, ikke ville vare ved. De heldigste beholdt erindringen hos sig i nogle dage, sad med lykkelige smil ved bordet i Madhuset og bad om endnu en portion, som de indtog langsomt og med stor nydelse mens deres naboer stirrede forbløffet på dem.

Hos andre faldede glæden tidligt. Men stort set alle opnåede mindst ét måltid som var som det burde være, som de huskede det.

Kun børnene kunne han ikke hjælpe. Han havde prøvet. Men det hjalp ikke.

Der var ingen sanseerindringer i deres hjerner at kalde frem, ingen neuroner, ingen genspejling af den tid der havde været. Det var det der pinte ham mest. At børnene skulle leve hele deres liv i denne grå, lyslede verden. Og deres børn og børnebørnenes børn, indtil støvet – måske – en dag lagde sig.

Denne aften, efter de sidste besøgende var gået hjem, satte han sig uden for sin lille, runde hytte med den lille flaske ægte whisky som de havde givet ham. En ubeskrivelig kostbar gave. 12 års fortættede somre, en eksplosion af krydret varme der langsomt oversvømmede hans tunge. Han drak den direkte af flasken mens han spejdede opad.

I gamle dage havde han set på stjernehimlen om aftenen. Nu så han på støvhimlen og undrede sig over hvor natten var blevet af. Men også natten havde de mistet. De mange støvkorn i atmosfæren bevarede et svagt lys, der syntes at hænge ved natten igennem. Støvet var næsten tydeligere nu end om dagen.

Bagved støvet var stjernerne. Og planeterne og de mange andre himmellegemer. Han huskede dem. Kometer og måner og meteorer. Alt var nu væk. Det ville blive svært at forklare børnene og deres børn at der overhovedet var noget, at universet fandtes. At deres nuværende situation netop skyldtes universet.

Kopernikus havde trods modgangen bevaret sin sans for humor. Måske hans fjerne navnefælle ville have forstået det da han nu lænede hovedet tilbage og lo, højlydt og lidt skrattende, ved tanken om den asteroide der havde ramt Jorden, knust storbyen hvor den landede og knækket mange flere med den chokbølge der fulgte. Den værste virkning var dog kommet i tiden efter da den store støvsky fyldte atmosfæren og udvaskede Solens lys. Hvor længe havde det været nu?

Han huskede det ikke, kun dette ene ironiske forhold. Universet havde slået ud efter dem, havde ramt dem – og de ville aldrig mere kunne se det.

”Du ramte dig selv!” råbte han pludseligt med sløret stemme idet han brat kastede flasken fra sig. ”Du er blevet usynlig! Hvad er en fjende man ikke kan se?”

Men ingen svarede ham.